

**SPRAWOZDANIE
CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ
ZA 2020 ROK**

**Dziękujemy wszystkim naszym
darczyńcom
oraz współpracownikom i wolontariuszom
– dzięki Waszej pomocy
możemy prowadzić naszą działalność.**

SPIS TREŚCI:

I. SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

1.1. DANE ADRESOWE I REJESTROWE:

1.2. STRUKTURA PERSONALNA

1.2.1 WŁADZA NADRZĘDNA

1.2.2 SKŁAD KOMISJI NADZORCZEJ

1.2.3 SKŁAD ZARZĄDU CARITAS

1.2.4 PRACOWNICY CARITAS

1.3. CARITAS W POLSCE I W ŚWIECIE A CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

1.4. POMOC DZIECKU I RODZINIE

1.4.1 DOM MATKI I DZIECKA NAZARET

RODZINNY DOM DZIECKA ŚWIĘTEJ RODZINY Z NAZARETU

1.4.3 SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

1.4.3.1 ŚWIETLICA „PROMYK”

1.4.3.2 ŚWIETLICA STOKROTKA

1.4.4 PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

1.4.4.1 ŚWIETLICA DOBREGO PATERZA W SUPRAŚLU

1.4.4.2 ŚWIETLICA W KUŹNICY

1.4.4.3 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „POD AUREOLĄ ŚW. JÓZEFA” W SOKÓŁCE

1.5. POMOC OSOBOM UBOGIM I BEZDOMNYM

1.5.1 NOCLEGOWNIA DLA MĘŻCZYŹN ŚW. BRATA ALBERTA

1.5.2 NOCLEGOWANIA DLA KOBIET ŚW. MATKI TERESY Z KALKUTY

1.5.3 CENTRUM POMOCY SAMARYTANIN

1.5.4 PROJEKT „AKTYWNY SENIOR – NIEWYKLUCZONY”

1.5.5 CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

1.5.6 PROJEKT „NA CODZIENNE ZAKUPY”

1.6. POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1.6.1 WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

1.6.1.1 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W BIAŁYMSTOKU

1.6.1.2 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W MOŃKACH

1.6.2 ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

1.6.3 WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU MEDYCZNEGO IM. ŚW. ŁUKASZA

1.6.4. MIESZKANIA WSPOMAGANE „MOJE MIEJSCE – ARKA”

1.7. NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

1.8. POMOC REPATRIANTOM, MIGRANTOM I UCHODźCOM

1.8.1 DOM DLA REPATRIANTÓW

1.9. POMOC OSOBOM UZALEŻNIONYM

1.9.1 KATOLICKI OŚRODEK WYCHOWANIA I TERAPII UZALEŻNIEŃ METANOIA

1.9.2 PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY O PROBLEMACH ALKOHOLOWYCH

1.10 WOLONTARIAT

1.11 AKCJE

1.11.1 PROGRAM „SKRZYDŁA”

1.11.2 PROGRAM „DWA TALENTY”

1.11.3 „JAŁMUŻNA WIELKOPOSTNA”

1.11.4 „WIGILIJNE DZIEŁO POMOCY DZIECIOM”

1.11.5 „TORNISTER PEŁEN UŚMIECHÓW”

1.11.6 „STUDENCKIE POGOTOWIE LEKCYJNE”

1.11.7. REKOLEKCJE OAZOWE

1.11.8. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ UBOGICH

1.11.9. KONCERT BOGU DŹWIĘKI

1.11.10. KOLĘDA Z GWIAZDĄ

1.12. POMOC W CZASIE PANDEMII COVID-19

1.12.1. POMOC DLA SENIORA

1.12.2 POMOC MEDYKOM

1.13. INFORMACJA NA TEMAT LOKALIZACJI I AKTYWNOŚCI PLACÓWEK

II. SPRAWOZDANIE FINANSOWE CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

2.1 BILANS

2.2 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

2.3 INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.3.1 ZAŁĄCZNIK NR 1

2.3.2 ZAŁĄCZNIK NR 2

2.3.3 ZAŁĄCZNIK NR 3

2.3.4 ZATRUDNIENIE

2.3.5 ZAŁĄCZNIK NR 4: ANALIZA PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

I SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

1.1 DANE ADRESOWE I REJESTROWE:

Caritas Archidiecezji Białostockiej
ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok
Tel./faks: 85 651 90 08
e-mail: bialystok@caritas.pl, www.bialystok.caritas.pl
REGON: 050017102, NIP: 542-19-50-380
Data powołania: 23 stycznia 1991 r.
Nr rachunku bankowego: 66 1240 5211 1111 0000 4931 3527

1.2 STRUKTURA PERSONALNA

1.2.1 WŁADZA NADRZĘDNA:

Władzą nadrzędną jest Arcybiskup Metropolita Białostocki, który:

- powołuje Caritas do istnienia,
- nadaje jej statut i dokonuje zmian,
- powołuje i odwołuje dyrektora, którym jest zawsze duchowny inkardynowany do Archidiecezji Białostockiej,
- udziela „nihil obstat” na kandydaturę Zastępcy Dyrektora oraz na jego odwołanie,
- przyjmuje roczne sprawozdanie Caritas,
- powołuje komisje Nadzorcą dla Caritas i wyznacza jej Przewodniczącego,
- rozwiązuje Caritas w przypadku stwierdzenia nadużyć.

1.2.2 SKŁAD KOMISJI NADZORCZEJ:

- ks. Piotr Augustynowicz
- ks. Andrzej Kozakiewicz
- ks. Wojciech Łazewski
- ks. Adam Kozikowski
- ks. Ireneusz Korziński

1.2.3 SKŁAD ZARZĄDU CARITAS na dzień 31.12.2020 r.:

- ks. Jerzy Sęczek – Dyrektor Caritas
- ks. Piotr Zimnoch – Zastępca Dyrektora
- Sebastian Marcin Wiśniewski – Zastępca Dyrektora
- ks. Paweł Popielnicki

1.2.4 PRACOWNICY CARITAS

W 2020r. Caritas zatrudniała 90 osoby na umowę o pracę, a 28 osób wykonywało swoje zadania na podstawie umów cywilno – prawnych. Stan zatrudnienia w Caritas Archidiecezji Białostockiej na dzień 31.12.2020 r. z podziałem na placówki:

- Obsługa administracyjna – 7 osób
- Noclegownie dla osób bezdomnych – 16 osób
- Dom Matki i Dziecka w Supraślu – 1 osoba
- Świetlice w Białymstoku – 7 osób
- Świetlica środowiskowa w Kuźnicy i Supraślu – 3 osoby
- Rodzinny Dom Dziecka – 3 osoby
- Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień METANOIA – 15 osób
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny o Problemach Alkoholowych – 1 osoba
- Centrum Pomocy Samarytanin – 2 osoby
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Mońkach – 13 osób
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Białymstoku – 15 osób
- Centrum Integracji Społecznej – 5 osób
- Środowiskowy Dom Samopomocy – 12 osób
- Klub „Dobry Czas” – 1 osoba
- Wypożyczalnia sprzętu medycznego – 2 osoba

1.3 CARITAS W POLSCE I NA ŚWIECIE A CARITAS ARCHIDIECEZJI BIAŁOSTOCKIEJ

Caritas jest organizacją Kościoła Katolickiego o charakterze międzynarodowym. Instytucją koordynującą pracę Caritas na całym świecie jest Caritas Internationalis, z siedzibą w Watykanie. Caritas

Interantionalis skupia organizacje krajowe Caritas z wszystkich kontynentów, które z kolei są przypisane do Caritas regionalnej, o zasięgu zasadniczo obejmującym dany kontynent. Polska należy do Caritas Europa, z siedzibą w Brukseli. Inne Caritas regionalne to: Caritas Azja, Caritas Oceanii, Caritas MONA (kraje islamskie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej), Caritas Afryka, Caritas Ameryki Łacińskiej i Ameryki Północnej.

Struktura Kościoła Katolickiego opiera się na podziale diecezjalnym. Taki też podział zasadniczo ma miejsce w Caritas poszczególnych krajów, w tym również w Polsce. Na ogół też każda Caritas diecezjalna cieszy się pełną autonomią, zadaniem natomiast Caritas krajowej jest koordynacja pracy, wytyczanie jej kierunków, reprezentowanie Caritas danego kraju poza granicami oraz realizacja pomocy dla zagranicy. Tego typu zadania spełnia również Caritas Polska, z siedzibą w Warszawie. W Polsce jest tyle Caritas diecezjalnych ile diecezji: 41 Caritas diecezji rzymsko-katolickich, 1 Caritas diecezji polowej, 2 Caritas diecezji grecko-katolickich.

Caritas Archidiecezji Białostockiej ustanowiona została Dekretem Administratora Apostolskiego ks. Biskupa Edwarda Kisiela dnia 23 stycznia 1991 roku. Białostocka Caritas posiada osobowość prawną i pięcioosobowy zarząd w skład którego wchodzi: dyrektor ks. Jerzy Sęczek, zastępcy dyrektora: ks. Piotr Zimnoch i Sebastian Marcin Wiśniewski oraz pozostali członkowie zarządu: ks. Piotr Kobeszko i ks. Paweł Popielnicki. Nadzór nad działalnością Caritas Archidiecezji Białostockiej sprawuje Komisja Nadzorcza. Skład Komisji Nadzorczej stanowią: ks. Piotr Augustynowicz, ks. Andrzej Kozakiewicz, ks. Wojciech Łazewski, ks. Adam Kozikowski, ks. Ireneusz Korziński. Caritas Potrzebującym jest jednostką wydzieloną z Caritas Archidiecezji Białostockiej, posiada ona status Organizacji Pożytku Publicznego (KRS 0000269579). Skład Komisji Nadzorczej Caritas Potrzebującym: ks. Piotr Augustynowicz, ks. Andrzej Kozakiewicz, ks. Adam Kozikowski.

Zgodnie z pierwszym zdaniem Dekretu powołującego naszą Caritas, stwierdzającym, iż *miłosierdzie stanowi istotny element misji ewangelizacyjnej Kościoła i jej weryfikację*, Caritas wpisuje się w misję Kościoła, polegającą na pełnieniu posługi miłosierdzia w pierwszym rzędzie w rodzimej diecezji, lecz również - w ramach włączania się w liczne akcje o charakterze ponad diecezjalnym - także na terenie całego kraju i poza jego granicami.

Caritas Archidiecezji Białostockiej realizuje swoje cele statutowe poprzez działania organizowane w ramach różnego typu placówek. Organizacja pomocy mieści się w następujących kategoriach:

1. Pomoc dziecku i rodzinie (Dom Samotnej Matki, Rodzinny Dom Dziecka, Placówki Wsparcia Dziennego, Specjalistyczne Placówki Wsparcia Dziennego, Projekt „Aktywny Senior – Niewykluczony”).
2. Pomoc osobom ubogim i bezdomnym, osobom bezrobotnym (Noclegownie, Centrum Pomocy Samarytanin).
3. Pomoc osobom niepełnosprawnym (Warsztat Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy).
4. Pomoc migrantom i uchodźcom (Dom dla Repatriantów).
5. Pomoc osobom uzależnionym (Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień METANOIA, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny o Problemach Alkoholowych).
6. Mieszkania wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami. (Moje miejsce „Arka” w Supraślu)

1.4 POMOC DZIECKU I RODZINIE

1.4.1 DOM MATKI I DZIECKA NAZARET

ul. 3 Maja 5B, 16-030 Supraśl, tel. 728 594 175, e-mail: dmdz.suprasl@caritas.pl

Dom Matki i Dziecka mieści się w budynku Centrum Pomocy Caritas w Supraślu, jest placówką całodobową, stacjonarną, zapewniającą schronienie kobietom oczekującym na urodzenie dziecka, matkom z dziećmi, które utraciły mieszkanie oraz samotnym matkom, których sytuacja materialna lub rodzinna nie pozwalają na godne życie i wychowywanie dzieci. Placówkę prowadzą siostry zakonne ze Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Podopieczne kierowane są głównie z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Matki wraz ze swoimi dziećmi otrzymują samodzielne pokoje. Mogą korzystać z kuchni, sanitariatów, kaplicy oraz świetlicy dla dzieci. Siostry pomagają młodym matkom utrzymać się przy życiu, zachęcają do zmiany dotychczasowego stylu życia, uczą nowego systemu wartości opartego na nauce Kościoła katolickiego. Ponadto starają się budzić w kobietach potrzebę uzupełniania własnego wykształcenia i podjęcia zatrudnienia. Dom udziela podopiecznym również pomocy w formie żywnościowej oraz pomocy rzeczowej.

W 2020 roku w Domu Matki i Dziecka przebywało w sumie 8 kobiet i 10 dzieci. Po pomoc rzeczową zgłaszają się również osoby spoza placówki – w 2020 roku było ich około 100, w ciągu roku wydano około 2 ton odzieży używanej. Placówka współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Supraślu, kuratorem sądowym, Sądem Rejonowym w Białymstoku, psychologiem. Działalność Domu Matki i Dziecka jest współfinansowana ze środków Metropolity Białostockiego.

1.4.2 RODZINNY DOM DZIECKA ŚWIĘTEJ RODZINY Z NAZARETU

ul. Nowa 32A, 15-343 Białystok, tel. 85 663 16 67

Rodzinny Dom Dziecka jest placówką całodobową, finansowaną ze środków Miasta Białegostoku która świadczy pomoc dzieciom do czasu uzyskania pełnoletniości, a po jej uzyskaniu (za zgodą dyrektora placówki) do czasu ukończenia szkoły. Placówka utworzona została dla maksymalnie 8 dzieci nad którymi opiekę sprawują 3 osoby.

Wychowankowie w placówce mają zapewnioną całodobową opiekę, racjonalne wyżywienie, odzież odpowiednią do pory roku, jak również opiekę lekarską lekarzy rodzinnych, oraz specjalistów. Wszystkie dzieci mają opracowane diagnozy indywidualne zawierające wskazania do pracy terapeutycznej i innych oddziaływań specjalistycznych. Tworzony jest też plan pomocy dziecku. Na bieżąco opracowywana jest ocena planu i wnioski do niezbędnej modyfikacji. Prowadzona jest również karta pobytu dziecka.

Po wybuchu pandemii placówka zaopatrzona została w niezbędne środki ochrony osobistej (maseczki), oraz środki dezynfekcyjne (żele do mycia rąk, preparaty do dezynfekcji). Ograniczono też do niezbędnego minimum wizyty osób z zewnątrz w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia zarówno dzieci jak i opiekunów. Od m-ca marca 2020 r. realizowały obowiązek szkolny zdalnie.

Dzieci na co dzień wdrażane były do wypełniania obowiązków, jakim w ich przypadku jest przede wszystkim uczestnictwo w zdalnym nauczaniu, odrobienie pracy domowej i obowiązki domowe.

W placówce opracowany jest system na zasadzie delegowania zadań, który został wdrożony i dobrze funkcjonuje. Pracujemy metodą społeczności, gdzie większość spraw jest omawianych ze wszystkimi wychowankami. W domu panują braterskie relacje i wytwarzają się więzi niezbędne przy kształtowaniu postaw i przyswajaniu nowych wartości. W ramach kształtowania umiejętności właściwego spędzania wolnego czasu (przed wprowadzeniem ograniczeń związanych z Covid-19) opiekunowie organizowali wychowankom wyjścia na basen, do kina, wyjścia w plener lub na siłownię. W domu organizowano imprezy okolicznościowe takie jak urodziny wychowanków. Dzieci miały zapewnioną na bieżąco pomoc lekarza rodzinnego oraz pomoc lekarzy specjalistów (stomatologa, alergologa). Jeden z wychowanków był pod opieką poradni alergologicznej przy DSK w związku z chorobą przewlekłą (astma oskrzelowa). Wszystkim dzieciom (z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności) umożliwiono kontakt z rodzicami biologicznymi. W wybrane weekendy oraz dni dzieci miały możliwość spotkania z rodzicami lub z bliskimi krewnymi w ich domach. Stale utrzymywany był kontakt z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, a w szczególności z koordynatorem pieczy zastępczej.

W czasie wakacji dzieciom zapewniono wypoczynek letni. Z uwagi na pandemię Covid-19 wszystkie dzieci wyjechały z opiekunami na Suwalszczyznę do położonego nad jeziorem gospodarstwa agroturystycznego gdzie miały zapewnione wszelkie warunki bezpieczeństwa zdrowotnego.

W sumie w 2020 roku w placówce przebywało 9- ro wychowanków - przyjęto dwie dziewczynki a troje wychowanków opuściło placówkę. Na koniec roku 2020 w placówce przebywało w sumie 6-ro wychowanków. Jeden chłopak i pięć dziewczyn. W bieżącym roku wszystkie dzieci przebywające w placówce realizowały obowiązek szkolny. Jeden z wychowanków przebywa i realizuje obowiązek szkolny w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Borowiu woj. mazowieckie. Jedna wychowanka kontynuuje naukę w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 na kierunku technik hotelarstwa. Jedna wychowanka uczęszcza do szkoły podstawowej nr 14. Dwie wychowanki kontynuują naukę w Technikum fryzjerskim przy ŻDZ w Białymstoku. Jedna wychowanka uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr 49 w Białymstoku. Działalność Rodzinnego Domu Dziecka jest współfinansowana ze środków Miasta Białystok.

1.4.3 SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

W 2020 roku prowadzono 2 specjalistyczne placówki wsparcia dziennego w Białymstoku. Placówki te świadczą pomoc dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Zadaniem świetlic jest zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie oraz eliminowanie zaburzeń zachowania. Dzieci kierowane są do placówki przez pedagogów szkolnych, nauczycieli, pracowników MOPR, kuratorów, a także z własnej woli lub woli rodziców. Placówki współpracują z pedagogami szkolnymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, innymi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, a także z rodzicami dzieci. Podopieczni placówek biorą udział w koloniach organizowanych przez Caritas. Działalność Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego jest współfinansowana ze środków Prezydenta miasta Białystok.

W 2020 roku tworzyliśmy dla 36 podopiecznych placówek warunki do samorozwoju, odkrywaniu mocnych stron dzieci, nastąpił wzrost wiedzy dzieci (poprzez pomoc w odrabianiu lekcji i nadrabianiu zaległości szkolnych, przygotowaniu do sprawdzianów, klasówek), realizowania potrzeby ruchu i zabawy, uwzględniając przy tym doznania nowych przygód i wrażeń. Rozbudzaliśmy ciekawość poznawczą dzieci, poprzez zajęcia twórcze. Pokazaliśmy sposoby konstruktywnego i twórczego sposobu spędzania wolnego czasu. Nastąpił wzrost kompetencji społecznych uczestników, zwłaszcza w zakresie komunikacji, radzenia

sobie z agresją, rozwiązywaniem problemów osobistych, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z emocjami oraz współpracy w grupie.

W ramach realizacji głównych celów przeprowadzone zostały następujące działania:

- zajęcia dydaktyczne m.in: pomoc w odrabianiu lekcji, pomoc w nadrobieniu zaległości szkolnych, nauka czytania, ćwiczenia ortograficzne, zadania matematyczne, doskonalenie języka angielskiego;
 - zajęcia komputerowe (gry i zabawy na komputerze, programy edukacyjne, nauka posługiwania się programami);
 - zajęcia socjoterapeutyczne, prowadzone w dwóch grupach wiekowych;
 - zajęcia profilaktyczne;
 - zajęcia artystyczne: zajęcia techniczne, plastyczne, muzyczne: z użyciem różnorodnych materiałów, np.: ołówków, kredek, plasteliny, wycinanki oraz wykorzystanie różnorodnych technik pracy np.: rysowanie, wydzieranie, malowanie, kolorowanie, projektowanie gazetki ściennej, wykonywanie ozdób do dekoracji świetlicy, śpiewanie piosenek;
 - zajęcia sportowo-ruchowe (rozwijanie postawy fair-pley, podnoszenie sprawności fizycznej dzieci);
 - zajęcia kulturalno-rozrywkowe, wycieczki (wdrażanie do świata kultury, stwarzanie możliwości osobistego kontaktu ze sztuką), uroczystości okolicznościowe (rozbudzenie wśród podopiecznych chęci podtrzymania tradycji i celebrowania ważnych dni, urodziny podopiecznych), organizacja wypoczynku (półkolonie zimowe oraz letnie);
 - zajęcia relaksacyjne;
 - zajęcia rekreacyjne: oglądanie filmów i bajek;
 - zajęcia o charakterze religijnym (poszerzenie wiedzy religijnej, wspieranie rozwoju moralnego u dzieci, kształtowanie właściwych postaw moralnych);
 - zajęcia czytelnicze (umiejętności uważnego słuchania, rozwijanie wyobraźni, zdobywanie wiedzy);
 - pedagogika zabawy;
 - pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych: spotkania z rodzicami wychowanków, indywidualne rozmowy z rodzicami podopiecznych, spotkania/rozmowy z wychowawcami, pedagogami w szkołach, asystentami rodzin, specjalistą d/s nieletnich.
- W ramach 2020 r. we wszystkich placówkach kierowanych przez Caritas Archidiecezji Białostockiej było prowadzone dożywianie dzieci, co potwierdzają faktury zakupu artykułów spożywczych.

1.4.3.1 SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „PROMYK”

ul. Stoczni Gdańskiej, 15-571 Białystok, tel. 85 651 90 08

Dzieci uczęszczające do placówki wywodzą się z rodzin dysfunkcyjnych w głównej mierze z problemem alkoholowym, rodzin niepełnych oraz rodzin ubogich materialnie i duchowo, w których rodzice są niewydolni wychowawczo. Udzielana była pomoc podczas odrabiania prac domowych. Prowadzone były działania z zakresu wyrównywania zaległości szkolnych. Odbływały się zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone w dwóch grupach, a także indywidualne rozmowy z podopiecznymi mającymi wyraźne trudności w życiu społecznym. Wychowankowie poznali wartościowe sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz wchodzenia we właściwe role. Prowadzone były działania mające na celu rozwijanie samodzielności dzieci oraz systematyczna praca z rodzicami dzieci i ich środowiskiem. Nawiązana została współpraca ze szkołami nowo przyjętych dzieci do placówki.

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Promyk” realizowała swoje cele i zadania systematycznie:

- zajęcia w czasie roku szkolnego, odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:00 do 18:00;
- w czasie ferii zimowych oraz wakacji w godzinach od 8:00 do 13:00;
- prowadzenie naboru nowych dzieci do placówki;
- udział w spotkaniach superwizyjnych;
- udział w spotkaniu wychowawców z koordynatorem świetlic;
- współpraca z Parafialnym Kołem Caritas przy parafii Św. Jana Chrzciciela w Białymstoku;
- organizacja zajęć świetlicowych wg programu;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych (zajęcia prowadzone w dwóch grupach wiekowych: młodsza i starsza);
- rozmowy indywidualne z rodzicami i dziećmi;
- pomoc przy zbiorce żywności i w Centrum Pomocy Samarytanin;
- pomoc wychowawcza podopiecznym i ich rodzinom w rozwiązywaniu problemów;
- rozwijanie zdolności psychofizycznych poprzez m.in gry, zabawy, sport;
- rozwijanie umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym.

W celu zapewnienia skutecznej pomocy dziecku i rodzinie współpracowano z pedagogami szkolnymi i wychowawcami z Zespół Szkół nr. 4, Parafialnym Kołem Caritas przy parafii św. Jana Chrzciciela w Białymstoku, rodzicami wychowanków. Współpraca ze Specjalistycznymi Placówkami Wsparcia Dziennego „Stokrotka” i „Św. Jana Bosko” w ramach realizacji programu półkolonii zimowych 2020.

1.4.3 SPECJALISTYCZNA PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „STOKROTKA”

ul. Św. Kazimierza 2, 15-817 Białystok

W 2020 roku, pod opieką placówki znajdowało się 20 dzieci. W Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego „Stokrotka” udzielana była pomoc podczas odrabiania prac domowych, prowadzone były działania z zakresu wyrównywania zaległości szkolnych spowodowało to lepsze funkcjonowanie dzieci w szkole (m.in. odrobione prace domowe, powtórzony materiał z lekcji). Odbywały się zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone w dwóch grupach, a także indywidualne rozmowy z podopiecznymi mającymi wyraźne trudności w życiu społecznym i emocjonalnym. Podopieczni poznali bardziej konstruktywne sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz wchodzenia we właściwe role oraz nawiązywanie właściwych relacji społecznych. Realizowane były działania mające na celu rozwijanie samodzielności i samorządności dzieci. Kontynuowana była systematyczna praca z rodzinami dzieci i ich środowiskiem, dzięki czemu nastąpiła poprawa w relacjach rodzic-dziecko. Prowadzono rozmowy z rodzicami, wspierano ich w różnych sytuacjach, udzielano porad wychowawczych dotyczących funkcjonowania dziecka. Zorganizowane półkolonie zimowe oraz letnie, które pozwoliły aktywnie wypocząć wszystkim uczestnikom. Nawiązana została współpraca ze szkołami nowo przyjętych dzieci do placówki. Dzieci uczęszczające do naszej placówki wywodzą się z rodzin dysfunkcyjnych w głównej mierze z problemem alkoholowym, rodzin niepełnych oraz rodzin ubogich materialnie i duchowo, w których rodzice są niewydolni wychowawczo.

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Stokrotka” Caritas Archidiecezji Białostockiej od stycznia do grudnia była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 13:00-18:00. W czasie ferii zimowych oraz wakacji od 8:00 do 13:00. Świetlica realizowała swoje cele i zadania systematycznie:

- prowadzenie naboru nowych dzieci do placówki;
- rozmowy indywidualne z rodzicami i dziećmi;
- pomoc wychowawcza podopiecznym i ich rodzinom w rozwiązywaniu problemów;
- rozwijanie umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym (dbanie o ład i porządek w placówce, przygotowanie posiłków, udział w wypełnianiu dyżurów);
- przygotowanie podwieczorków dzieciom zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia;
- organizacja zajęć świetlicowych wg harmonogramu;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych (zajęcia prowadzone w dwóch grupach wiekowych);
- współpraca ze szkołami podopiecznych (m.in. wychowawcy, pedagodzy);
- współpraca z asystentami rodzin, kuratorami, specjalistami ds. nieletnich;
- udział w cotygodniowych spotkaniach wychowawców w celu omówienia bieżących spraw;
- udział w spotkaniach superwizyjnych;
- udział w spotkaniu wychowawców z koordynatorem świetlic;
- współpraca z Parafialnym Kołem Caritas przy parafii Św. Kazimierza Królewicza w Białymstoku.

1.4.4 PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Caritas Archidiecezji Białostockiej w roku 2020 prowadziła 3 placówki wsparcia dziennego: Supraśl, Kuźnicy i Sokółce. Zadaniem świetlic jest zapewnienie uczniom szkół podstawowych zorganizowanej opieki wychowawczej w celu wszechstronnego rozwoju osobowości i przeciwdziałanie patologii. Podopieczni w większości pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, głównie z problemem alkoholowym, rodzin niepełnych i ubogich.

Cele te realizowane są poprzez: zagospodarowanie uczniom czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji, rozwijanie zainteresowań, prowadzenie pracy wychowawczej ukierunkowanej na kształtowanie właściwej postawy społeczno-moralnej, organizowanie warunków dla ich rozwoju, wyrabianie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów z otoczeniem, wdrażanie uczniów do pożytecznego organizowania sobie wolnego czasu. Ponadto uczestnicy zajęć świetlicowych korzystają z dożywiania. W 2020 roku do świetlic środowiskowych Caritas uczęszczało łącznie 90 dzieci.

1.4.4.1 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO IM. DOBREGO PASTERZA W SUPRAŚLU

ul. 3 Maja 5B, 16-030 Supraśl, tel. 600 306 888

Świetlica im. Dobrego Pasterza to publiczna placówka wsparcia dziennego, która działa w myśl przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. D. U. Z 2011 roku Nr 149, poz. 887 z późn. zm). Oferta placówki jest skierowana do wszystkich dzieci mieszkających w gminie Supraśl. Świetlicę prowadzą siostry nazaretanki, których misją jest służba rodzinie na wielorakie sposoby. Wspierają rodzinę w procesie wychowywania dziecka, przeciwdziałają sytuacjom kryzysowym, jeśli zachodzi taka potrzeba – pomagają w walce z dysfunkcjami rodzin, m.in. problemem alkoholowym i przemocą domową.

Świetlica im. Dobrego Pasterza funkcjonuje według uprzednio opracowanego i przemyślanego

porządku, zasad oraz regulaminu świetlic Caritas.

W roku 2020 pod opieką świetlicy było objętych 38 dzieci.

Wymiernymi rezultatami pracy z dziećmi w świetlicy są osiągnięte przez nie wyniki w nauce szkolnej (pozytywne oceny, samodzielne odrabianie lekcji) oraz uśmiech na twarzy dziecka i chętnie uczestnictwo w proponowanych zajęciach. Dzieci poznawały nowe formy spędzania czasu, stały się bardziej otwarte i zaangażowane w pracy na rzecz całej grupy. Powoli następuje integracja grupy uczestników przychodzących codziennie lub często. Przeprowadzali oni też swoich kolegów i koleżanki (stąd kilkoro dzieci przyszło tylko raz lub kilkakrotnie, zainteresowane były też uczestnictwem w zajęciach 5-latków: koleżanki, koledzy lub rodzeństwo, dołączający do nas na placach zabaw i plaży). Dzieci potrafiły spontanicznie same zorganizować sobie zabawę, konstruktywnie wypełnić czas wolny. Rozwijały one swoje pasje i zainteresowania. W grupie były dzieci ze szkoły podstawowej (z klas 1-6) oraz 7 dzieci sześciolatków. Przeważały wśród nich zainteresowania zajęciami sportowymi, ruchowymi i twórczością typu prace manualne z recyklingu lub kamieni, modeliny, rysowanie: malowanie kredą na podwórku, itp. Ważnym elementem scalania grupy i wzbudzania zainteresowań dzieci i wspierania ich rozwoju były wspólne wyjazdy i wyjścia.

Pozytywny wpływ na funkcjonowanie podopiecznych dzieci i rozwój ich zainteresowań miały zajęcia dodatkowe - robotyka, taniec, gry planszowe, Dywan Wyobraźni, rzeźbiarstwo, zajęcia komputerowe – grafika i projektowanie stron, zajęcia metodą W. Sherborne, język angielski, zajęcia kulinarne i szycie z filcu, doświadczenia chemiczne i fizyczne, itp.) Dużym wyzwaniem była pomoc rodzicom (zwłaszcza samotnie wychowującym dzieci) podczas strajku nauczycieli – wtedy świetlica była otwarta w godzinach porannych i tak długo, ile potrzeba było na zapewnienie opieki tym dzieciom do czasu powrotu rodzica z pracy.

1.4.4.2 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO W KUŹNICY

ul. Sokólska 5, 16-123 Kuźnica, tel. 505 452 005

Świetlica funkcjonowała w roku szkolnym w godz. 12:00 – 17:00 zaś w ferie i w czasie wakacji w godz. 9:00-14:00. Opieką wychowawczą objęci byli uczniowie Gimnazjum i Szkoły Podstawowej. W pierwszej kolejności przyjmowane są dzieci mające trudną sytuację socjalno-bytową.

Pod opieką świetlicy w 2020 roku było 15 dzieci.

1.4.4.3 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „POD AUREOLĄ ŚW. JÓZEFA”

ul. Jana Pawła II 5, 16-100 Sokółka

Placówka wsparcia dziennego „Pod aureolą św. Józefa” funkcjonuje przy parafii pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w Sokółce od marca 2017 roku.

Świetlica pod Aureolą św. Józefa „Warsztat Przyjaźni” w roku 2020 obejmowała opieką i wsparciem grupę 20 stałych podopiecznych z terenu Parafii Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Uczestniczyły dzieci w wieku od 7 do 13 lat, od poniedziałku do piątku od godz. 14:00 do 18:00. W ramach zajęć świetlicy codziennie wydawany był posiłek- podwieczorek, który dzieci przygotowywały pod okiem wychowawcy (kanapki, herbata, słodczyce). W świetlicy realizowano zajęcia wg stałego harmonogramu zaczynając od odrabiania lekcji i pomocy w nauce, zajęcia wspierające i zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności (zajęcia plastyczne, twórcze, teatralne, taneczne, sportowe).

W świetlicy realizowano w ciągu roku wiele projektów, dzięki którym zapewniono atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego dzieciom jak również zadbano o integracje dzieci i wspólne spędzanie czasu z rodzicami i rówieśnikami.

1.5 POMOC OSOBOM UBOGIM I BEZDOMNYM

W ramach pomocy osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością, Caritas Archidiecezji Białostockiej prowadzi dwie noclegownie dla osób z terenu miasta Białystok, których głównym celem jest reintegracja społeczna i zawodowa podopiecznych oraz Centrum Pomocy Samarytanin.

W okresie sprawozdawczym 01.01.2020r. – 31.12.2020 r. z pomocy:

1. Noclegowni Mężczyzn Św. Brata Alberta (pobytu całodobowego) skorzystało 102 mężczyzn, którzy otrzymali w sumie 20823 noclegów oraz dwa posiłki dziennie. W sumie pensjonariuszom całodobowym przygotowano 41 646 posiłków.
2. Noclegowni Mężczyzn (doraźnej) skorzystało 122 mężczyzn (7216 noclegów),
3. Noclegowni Kobiet skorzystało 42 kobiety (razem 4139 noclegów),
4. Łaźni /w Noclegowniach Mężczyzn i Kobiet/ skorzystało 158 osób o łącznej liczbie kąpeli 6634,
5. Zajęć aktywizująco-integracyjnych w ramach działającej w Noclegowni Mężczyzn świetlicy skorzystało 17 osób, zrealizowano w sumie 206 zajęć, w których uczestniczono 1543 razy,
6. Pielęgniarki skorzystało 79 osób, którym łącznie wyświadczono 929 usług pielęgniarskich,
7. Rady prawno: udzielono porad na 480 godzin

10. Rzeczowej w postaci odzieży i obuwia skorzystały 64 osoby bezdomne, którym wydano łącznie ok. 441 sztuk odzieży obuwia,

11. W sumie z pomocy skorzystało 226 osób w tym: - 184 mężczyzn, - 42 kobiety.

12. W ciągu roku z bezdomności wyszło 20 osób.

Działania na rzecz osób najuboższych współfinansowane są ze środków Prezydenta Miasta Białystok.

1.5.1 NOCLEGOWNIA MĘŻCZYŹN ŚW. BRATA ALBERTA

ul. Sienkiewicza 81/9, 15-003 Białystok, tel. 85 675 09 06

Noclegownia Mężczyzn Św. Brata Alberta jest placówką całodobową, posiadającą 100 miejsc (70 mężczyzn otrzymuje pomoc całodobową, 30 mężczyzn może liczyć na pomoc doraźną w postaci noclegu). Warunkiem przyjęcia osoby na nocleg jest całkowita abstynencja, dokument tożsamości ze zdjęciem (bądź w przypadku utraty - potwierdzenie zagubienia) oraz dokument potwierdzający brak zameldowania.

Osoby przebywające w Noclegowni na zasadach pobytu całodobowego miały zapewnione:

- całodobowy nocleg,
- dwa posiłki dziennie,
- możliwość korzystania z sanitariatów,
- możliwość otrzymywania pościeli, kocy, ręczników, środków do higieny (w miarę posiadanych środków).

Poza zapewnieniem podopiecznym niezbędnych do przeżycia warunków, placówka zapewniała również pomoc w postaci:

- dostępu do specjalistów tj.: pielęgniarki (wolontariuszki), radcy prawnego;
- możliwość uczestniczenia w zajęciach aktywizująco-integracyjnych prowadzonych w świetlicy Noclegowni Mężczyzn pod okiem opiekuna,
- dotarcia do lekarzy pierwszego kontaktu i specjalistów,
- transportu do specjalistycznych ośrodków zdrowia bądź zamieszkania, takich jak: Domy Pomocy Społecznej, Szpitale, Hospicja;
- możliwość uzyskania pracy (poprzez działania pracowników i różne formy aktywizacji prowadzone w placówce),
- wsparcia przy zakładaniu własnego gospodarstwa domowego.

Pomocy doraźnej udzielano natomiast w sytuacji, kiedy objęte opieką osoby nie wyrażały chęci ani woli współpracy i nie zgadzały się na całodobowe przebywanie w Noclegowni. Zazwyczaj powodem była konieczność przestrzegania Regulaminu placówki nakazującego zachowanie abstynencji od środków odurzających oraz/lub też wykonywania prac na rzecz placówki. Pomimo odmowy współpracy zmierzającej do poprawy ich sytuacji i sposobu funkcjonowania, osoby takie nie pozostawały bez wsparcia i mogły korzystać z następujących form pomocy:

- noclegu od 18:00 do 8:00 – w okresie zimowym, od 19:00 do 7:00 w okresie letnim (wraz z ciepłym posiłkiem o godz. 19:00),
- kąpiele/łazieni – codziennie,
- wydawanej żywności (w miarę posiadanych środków),
- odzieży, obuwia, kocy, ręczników, środków higieny (w miarę posiadanych środków),
- możliwości przebywania całodobowego w niedziele, święta oraz w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych.

W 2020 roku 102 mężczyzn skorzystało z pobytu całodobowego, a 122 z noclegowni doraźnej. W sumie z oferowanej przez Noclegownię pomocy skorzystało przez cały 2020 rok 224 mężczyzn.

1.5.2 NOCLEGOWANIA KOBIET ŚW. MATKI TERESY Z KALKUTY

ul. Raginisa 55, 15-161 Białystok, tel. 85 675 09 50

Noclegownia dla kobiet posiada 18 miejsc. Warunkiem przyjęcia osoby na nocleg jest całkowita abstynencja, dokument tożsamości ze zdjęciem (bądź w przypadku utraty - potwierdzenie zagubienia) oraz dokument potwierdzający brak zameldowania.

Placówka zapewnia pomoc doraźną w postaci noclegu z możliwością kąpiele, skorzystania z sanitariatu i możliwością przygotowania ciepłego posiłku. Noclegantki mogą przebywać w godzinach od 18:00 do 8:00 w okresie jesienno-zimowym i od 19:00 do 7:00 w okresie wiosenno-letnim. W przypadku niekorzystnych warunków pogodowych istnieje możliwość przebywania całodobowo w Noclegowni Kobiet, bądź na zajęciach w świetlicy Noclegowni Mężczyzn przy ul. Sienkiewicza 81/9 z pełnym wyżywieniem, gdzie Panie mogą korzystać z tej możliwości cały rok.

Ponadto podopieczne mają możliwość korzystania z innych placówek prowadzonych przez Caritas Archidiecezji Białostockiej tj.: Centrum Pomocy Samarytanin, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny o Problemach Alkoholowych.

W 2020 roku z noclegu skorzystały 42 kobiety.

1.5.3 CENTRUM POMOCY SAMARYTANIN

ul. Kolejowa 26A, 15-701 Białystok, tel. 85 722 25 21

Centrum Pomocy Samarytanin Caritas Archidiecezji Białostockiej, udziela pomocy osobom ubogim, samotnym, rodzinom wielodzietnym oraz zagrożonym wykluczeniem społecznym, bezdomnym i uchodźcom. Usługi świadczone przez Centrum to pomoc doraźna w postaci paczek żywnościowych, odzieży, butów oraz artykułów higienicznych. W placówce działa również „Samarytański kącik malucha”, gdzie dzieci mogą znaleźć zabawki, gry planszowe, puzzle, książki, maskotki i wiele innych.

Placówka służy również pomocą w pośredniczeniu między darczyńcami, którzy chcą oddać meble, sprzęt AGD/RTV lub inne większe dary (np. wózki dziecięce, przewijaki itp.), a potrzebującymi. W wyjątkowych, kryzysowych sytuacjach (np. pogorzelcom, nowo przybyłym do Polski uchodźcom) pomaga w wyposażeniu domu, zapewniając garnki, zastawy stołowe, pościel, ręczniki, koce, dywany i inne.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Centrum zapewnia dodatkowe wsparcie najuboższym mieszkańcom Białegostoku w postaci paczek świątecznych zawierających podstawowe artykuły żywnościowe, środki czystości, artykuły higieniczne.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w Centrum Pomocy Samarytanin roczna liczba osób korzystających z Centrum: 713 osób: (318 mężczyzn oraz 271 kobiet, 124 dzieci). Roczna liczba wydanych paczek żywnościowych: 3338. Ilość wydawanych paczek świątecznych to 778 w tym : 500 paczek świątecznych w grudniu, a 278 bezpośrednio w Centrum. Wydano też 42 karty Biedronka w ramach programu "Na codzienne zakupy", które były co miesiąc doładowywane odpowiednią kwotą. Wydano też 11 818 sztuk odzieży w tym 1028 kurtek oraz butów.

1.5.4 PROJEKT „AKTYWNY SENIOR – NIEWYKLUCZONY”

ul. św. Kazimierza Królewicza 2 , 15-817 Białystok

Projekt „Aktywny senior – niewykluczony” to szereg działań na rzecz aktywizacji społecznej osób starszych w wieku poprodukcyjnym.

W ramach projektu uczestnicy korzystali z: terapii zajęciowej w formie ergoterapii (odbyło się siedem trzygodzinnych spotkań, z których skorzystało 27 osób), zajęć tanecznych (odbyły się cztery dwugodzinne spotkania, w których uczestniczyło 21 osób), gimnastyki (odbyło się 30 jednogodzinnych i dwa dwugodzinne spotkania, w których udział wzięło 29 osób), zajęć rekreacyjnych (odbyły się cztery wyjazdy integracyjne- w wyjazdach wzięło udział 31 osób, wieczory filmowe, spacer po okolicy, do zoo, do lasu), zajęć kulturalno-oświatowych (odbyło się dziesięć spotkań, w których wzięło udział 34 osoby), zajęć edukacyjnych - trening pamięci i koncentracji (dwa dwugodzinne spotkania, w których wzięło udział 13 osób), spotkania dotyczące zasad zdrowego żywienia (dwa dwugodzinne spotkania, w których uczestniczyło 16 osób), zajęć z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej (odbyło się jedno dwugodzinne spotkanie, w spotkaniu wzięło udział 13 osób), spotkań z przewodnikiem (w spotkaniach wzięło udział 42 osoby), zajęć florystycznych (obejmowały trzy trzygodzinne spotkania, w których wzięło udział 22 osoby), zajęć promujących czytelnictwo (z zajęć skorzystało 25 osób), tworzyli klub „Dobry Czas” , którego elementami były zajęcia plastyczno-manualne, wspólne spotkania i śpiewy, a także gry i zabawy umysłowe (zajęcia w Klubie odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. 14:00- 18:00 lub były dostosowane do harmonogramu., z klubu skorzystało 36 osób). W ramach projektu odbyły się także warsztaty: malarskie (odbyło się pięć trzygodzinnych spotkań, w których wzięło udział 24 osoby), rzeźbiarskie (odbyło się osiem trzygodzinnych spotkań, w zajęciach wzięło udział 29 osób), rękodzielniczo-krawieckie (odbyło się pięć trzygodzinnych spotkań, w których udział wzięło 22 osoby) i kulinarne (obejmowały pięć trzygodzinnych spotkań, w zajęciach wzięło udział 21 osób).

Projekt „Aktywny Senior – Niewykluczony” realizowany jest przez Caritas Archidiecezji Białostockiej, współfinansowany przez Urząd Miasta Białystok.

1.5.5 PROGRAM „NA CODZIENNE ZAKUPY”

ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok, Tel. 85 6519008

„Na codzienne zakupy” to program finansowany przez Jeronimo Martins, a na terenie Archidiecezji Białostockiej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Białostockiej, służący pomocy charytatywnej dla osób ubogich, potrzebujących, dotkniętych wykluczeniem socjalnym lub społecznym, a w szczególności najuboższych seniorów. Każda z osób korzystających z programu otrzymuje kartę, będącą nośnikiem bonu towarowego wydanego w formie elektronicznej, który umożliwiającą zapłatę za zakupy w sieci sklepów Biedronka z wyłączeniem zakupu: wyrobów alkoholowych, wyrobów tytoniowych, produktów z kategorii: produkty dla zwierząt, tekstylia oraz artykuły przemysłowe.

W 2020 roku na terenie Archidiecezji Białostockiej karty doładowywane co miesiąc kwotą 150 zł i 100 zł trafiły do 250 osób. Trzecia edycja ogólnopolskiego programu „Na codzienne zakupy” ruszyła 1 marca 2020 roku, a zakończyła się 31 grudnia 2020 roku.

1.6 POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1.6.1 WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty są placówkami dziennego pobytu. Głównym celem działalności Warsztatów jest rehabilitacja zawodowa i społeczna, prowadząca do poprawy ogólnego rozwoju i sprawności osób niepełnosprawnych intelektualnie, co jest niezbędne do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w społeczeństwie. Rehabilitacja zawodowa ma na celu rozwijanie psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Warsztaty są często jedyną szansą na rozwój oraz zdobycie najbardziej elementarnych umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych osobom niepełnosprawnym. Działalność WTZ jest finansowana ze środków PFRON oraz starostwa powiatowego w Mońkach i Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

1.6.1.1 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W BIAŁYMSTOKU

ul. Knyszyńska 12a, 15-702 Białystok, tel. 85 673 13 01

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu uczestników, dorosłych osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Terapia zajęciowa w Warsztacie odbywa się 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), w godz. od 7:00 do 14:00. Warsztat realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zgodnie z opracowanymi programami indywidualnej terapii, uwzględniającymi potrzeby i możliwości każdego uczestnika.

Działania rehabilitacyjne prowadzone są w warunkach warsztatowych: pracownia plastyczna, przyrodnicza, techniczna, modelarska, gospodarstwa domowego, rehabilitacyjna, krawiecka i poligraficzna – komputerowa, aktywizacji zawodowej i podtrzymywania umiejętności społecznych, jak też poza warsztatem (praktyki w zakładach pracy, zwiedzanie zakładów pracy, wyjścia do galerii, kina, wycieczki).

W 2020 roku uczestnicy brali udział i zdobywali nagrody w licznych konkursach. W zajęciach terapeutycznych w WTZ uczestniczyło 40 osób niepełnosprawnych.

Przeprowadzono remont z dofinansowaniem z PFRON.

1.6.1.2 WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W MOŃKACH

ul. Aleja Niepodległości 3, 19-100 Mońki, tel. 85 716 40 79

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mońkach jest placówką pobytu dziennego, otwartą od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 – 15:30. Warsztat zajmuje 10 pomieszczeń, w których mieszczą się m.in. pracownia, kuchnia i stołówka. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach pięcioosobowych w pracowniach terapeutycznych. Dodatkowo każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i co jakiś czas weryfikowany. Prowadzone jest również wsparcie psychologiczne i terapia psychologiczno – socjologiczna oraz rehabilitacja lecznicza. Programy są okresowo oceniane, modyfikowane i doskonalone.

Warsztat współpracuje również z rodzinami podopiecznych, oferując pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników warsztatu, a także pomoc przy rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, w tym również udziela informacji o możliwościach otrzymania pomocy finansowej. W 2020 roku Warsztat Terapii Zajęciowej miał pod swoją opieką 30 osób niepełnosprawnych. Warsztat w placówce w Mońkach odbywało 20 osób, natomiast 10 osób odbywało warsztat w Bobrowce. W ramach rehabilitacji społecznej podopieczni brali czynny udział w życiu kulturalnym, uczestnicząc m.in. w konkursach i prezentacjach, publicznych występach artystycznych, zabawach i imprezach okolicznościowych oraz spotkaniach integracyjnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mońkach współpracuje z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych, publiczną administracją samorządową i państwową, sponsorami oraz innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej.

1.6.2 ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

ul. Pogodna 63, 15 - 365 Białystok, tel. 728 594 189

Środowiskowy Dom Samopomocy "Pogodni" im. bł. ks. Michała Sopoćki jest placówką wsparcia społecznego dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną lub chorych psychicznie nie wymagających leczenia szpitalnego bądź opieki stacjonarnej. Ośrodek zlokalizowany jest na terenie parafii

NMP Matki Kościoła w budynku dostosowanym do potrzeb osób poruszających się na wózkach. W 2020 roku w ŚDS uczestniczyło w sumie 39 mieszkańców Białegostoku z niepełnosprawnością. Realizowane były Indywidualne Plany Wspierająco-Aktywizujące dla każdego uczestnika. Pracowało 7 pracowni. Ośrodek działał 5 dni w tygodniu od godziny 7:00 do 16:00.

Zakupiono sprzęt oraz materiały ogólnie oraz specjalnie do pracy z osobami z Autyzmem oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami. W 2020 zagospodarowano teren zielony, wykonano drobne prace remontowe wewnątrz. W 2020 roku ośrodek został wyposażony w nowe meble w pracowniach technicznych. W 2020 roku dla uczestników zakupiono kolejne tablety.

ŚDS prowadzi działania wpisane w zadania pomocy społecznej, zmierzające do osiągnięcia przez osoby niepełnosprawne poprawy funkcjonowania jakości życia i powstrzymania regresji. Poprzez realizację ustawowych zadań dąży do zapewnienia uczestnikom wsparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych oraz optymalne usamodzielnienie się i integrację społeczną.

Organizowane były dodatkowo, spotkania, dyskoteki, mające na celu aktywizację społeczną i integrację Osób Niepełnosprawnych. Do dyspozycji uczestników były ponadto sala spotkań, jadalni, toalety, pokój porad indywidualnych i usług pielęgniarstwa oraz teren rekreacyjny w bezpośrednim otoczeniu domu. Ponadto: W 2020 roku została zmodernizowana pracownia działań twórczych w urządzenie KNOKER oraz wyważarki do naczyń i garnków w pracowni kulinarnej i AGD

W 2020 roku działały następujące pracownie:

Techniczna. W ramach zajęć uczestnicy uczą się obsługi sprzętu i narzędzi. Głównym celem jest osiągnięcie przez uczestników elementarnego poziomu orientacji ogólnotechnicznej, a także zdobycie podstawowych umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym. W ramach zajęć uczestnicy dbają o teren zielony wokół budynku, wykonują proste prace porządkowe, uczą się prawidłowo korzystać z narzędzi ogrodniczych.

Kulinarna i gospodarstwa domowego, gdzie celem działań jest nabycie umiejętności w zakresie samodzielności i samoobsługi. Uczestnicy uczą się kulturalnego zachowania przy stole, przygotowania prostych posiłków oraz wyrabiają nawyki higieniczne.

Działania twórczych i opiekuńczych, gdzie celem działań jest wspieranie i rozwijanie zdolności artystycznych, wrażliwości estetycznej oraz stymulowanie wyobraźni i myślenia twórczego uczestników. Zajęcia opierają się na zasadach rehabilitacji społecznej, wzmocnieniu osłabionych sfer psychofizycznych. W ramach zajęć wykonywane są m.in. prace użytkowe, dekoracyjne, kartki okolicznościowe.

Komputerowo – multimedialna. Uczestnicy zajęć poznają podstawowe pojęcia informatyczne oraz uczą się pracować za pomocą komputera. W wolnym czasie uczestnicy korzystają z gier i programów multimedialnych, co jest doskonałą formą rozrywki.

Rękodzieła artystycznego. W ramach zajęć wykonywane są m.in. prace użytkowe, ozdoby i biżuteria. Zajęcia doskonałą, rozwijają i kształtują sprawność manualną, funkcje poznawcze i intelektualne. Uczą precyzji, pomysłowości i cierpliwości. Zastosowane techniki pracy mają na celu rozwijanie zdolności plastycznych, kreatywności oraz wrażliwości artystycznej.

Kulturalna z elementami scenicznymi. Uczestnicy poznają różne metody wyrażenia siebie, poznają swoje potrzeby, biorą udział w zabawach ruchowych. Głównym celem pracowni było umożliwienie osobie niepełnosprawnej wszechstronnego rozwoju, a więc wzmocnienie osłabionych lub uszkodzonych sfer psychofizycznych jak też doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, podtrzymanie poziomu sprawności manualnej, rozwój funkcji poznawczych, praca nad motywacją podczas zajęć, budowanie i kształtowanie elementarnej dojrzałości zawodowej- systematyczności, dokładności, wytrwałości, samodzielności, odpowiedzialności za zadanie.

Usprawniania i terapii ruchem. Zajęcia obejmują wszystkich uczestników, którzy ćwiczą indywidualnie i w grupach. Do dyspozycji uczestników są: rowery treningowe, orbitrek, atlas, materace, drabinki, piłkarzyki. Uczestnicy uczyli się poprawnie wykonywać ćwiczenia ruchowe oraz wykonywali ćwiczenia o charakterze wzmacniająco- rozciągającym. Dodatkowo odbywały się zajęcia na świeżym powietrzu połączone ze spacerami, które rozwijały umiejętności koordynacyjne oraz poprawiły sprawność fizyczną uczestników. Chętnie uczestniczyli w zabawach ruchowych przy muzyce (aerobik).

Zadania ŚDS "Pogodni" to: zapewnienie opieki w formie dziennego pobytu, a tym samym odciążenie rodziny w sytuacjach gdy nie jest ona w stanie zapewnić taką, organizowanie czasu pobytu z uwzględnieniem zainteresowań indywidualnych poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjnych, umożliwienie rozwoju osobowościowego i kulturalnego uczestników, realizacja działań mających na celu nabywanie i rozwijanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego, podejmowanie działań zmierzających do integracji uczestników ze środowiskiem lokalnym.

1.6.3. MIESZKANIA WSPOMAGANE „MOJE MIEJSCE – ARKA”

Ul. 3 Maja 5B, 16-030 Supraśl, tel. 728 369 046, e-mail: suprasl@caritas.pl

Celem projektu zintegrowanego pt.: „Moje miejsce – Arka” jest poprawa dostępu do wysokiej jakości

usług społecznych jakimi są usługi opiekuńcze dla 8 osób niepełnosprawnych zamieszkujących Białostocki Obszar Funkcjonalny, a celami szczegółowymi: utworzenia 8 mieszkań wspomaganych wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem w Supraślu, świadczenia wysokiej jakości usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, zwiększenia włączenia społecznego osób niepełnosprawnych poprzez poradnictwo psychologiczne i działania integracyjne, zapewnienia wsparcia dla opiekunów i opiekunów prawnych osób niepełnosprawnych.

W listopadzie 2020 r. zakończono rozbudowę, przebudowę i remont w Centrum Pomocy Caritas w Supraślu i dostosowano pomieszczenia do funkcjonowania mieszkań wspomaganych. Od grudnia 2020 zamieszkało w tym domu 8 osób niepełnosprawnych wraz z asystentami.

Nazwa projektu inspirowana jest domami L'Arche (Arka). Idea takiej wspólnoty życia jest prosta: osoby zdrowe (asystenci, opiekunowie, przyjaciele) mieszkają razem z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i dzielą z nimi codzienne życie. Opiekunowie albo wprowadzają się do Arki i zostaje ona miejscem ich życia i pracy jednocześnie, albo pozostają przy swoich codziennych obowiązkach zawodowych, a Arka jest miejscem, do którego wracają po pracy. Trzecie rozwiązanie dla opiekuna zakłada przebywanie we wspólnocie tylko w ciągu dnia.

Atmosfera rodzinna wspólnot pozwala każdemu – bez względu na to, czy jest pełnosprawny czy nie – czuć się 'u siebie', rozwijać swoje talenty, budować więzi przyjaźni lub zwyczajnie cieszyć się życiem. Wspólnoty są nie tylko miejscem, gdzie każdy może poczuć się akceptowany, ale także są to miejsca modlitwy i wsparcia dla rodzin i przyjaciół, wolontariuszy i sąsiadów, parafii i innych wspólnot lokalnych.

1.6.4. WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU MEDYCZNEGO IM. ŚW. ŁUKASZA

ul. Św. Kazimierza 2, 15-817 Białystok, tel. 85 651 90 08

Wypożyczalnia działa przy parafii Św. Kazimierza Królewicza w Białymstoku. Wypożyczalnia została powołana w celu pomocy osobom niepełnosprawnym w dostępie do sprzętu rehabilitacyjnego. Placówka w 2020 r. wyposażona była w 104 łóżka rehabilitacyjne sterowane pilotem, 2 łóżka szpitalne zwykłe, 13 koncentratorów tlenu, 16 chodzików, 5 trój- i czwórnogi, 27 wózków. Z wypożyczalni w roku 2020 skorzystały 290 osoby.

1.7. NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

POWIAT MOŃKI

Bezpośrednie jakościowe efekty realizacji zadania to:

- 1) świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym mediacji, od 01.01.2020 do 31.12.2020, we wskazanym punkcie, we wszystkie dni pracujące

Od dnia 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 r. osoby świadczące nieodpłatną pomoc prawną, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przepracowały 1020 godzin. Przez cały rok 2020 usługi świadczone były w lokalizacjach wskazanych przez powiat oraz zdalnie. Dyżury pełnione były przez 5 dni w tygodniu, po 4 godziny dziennie. Frekwencja zgodnie z założeniami oferty wyniosła 100%. Zgodnie z zawartą umową porady prawne udzielane były przez radców prawnych będących jednocześnie doradcami obywatelskimi, współpracujących z Caritas Archidiecezji Białostockiej. Praca świadczona była zgodnie z treścią ustawy i aktami wykonawczymi oraz postanowieniami podpisanej umowy.

W każdej lokalizacji punktu znajdowały się informacje o dniach i godzinach pracy punktu, osobach uprawnionych do skorzystania z nieodpłatnej pomocy oraz zakresu spraw, w których pomoc jest udzielana. Nie stwierdzono odstępstw w realizacji poszczególnych działań.

Rok 2020 był rokiem szczególnym ze względu na fakt, iż już w I kwartale roku drastycznie zmieniła się sytuacja w kraju w związku z panującą pandemią koronawirusa. Przez większą część roku punkt pracował w trybie zdalnym, a porady udzielane były za pomocą środków porozumiewania się na odległość – głównie telefonu i poczty elektronicznej. Sytuacja pandemiczna, strach przed chorobą mogły wpłynąć na liczbę udzielonych porad w ujęciu rok do roku. Szczegółowe zestawienie liczby osób korzystających z pomocy obrazuje poniższa tabela, której analiza danych w połączeniu z ogólnopolską sytuacją epidemiologiczną pozwala na przyjęcie, iż cel został zrealizowany. Liczba udzielonych porad razem – 110, w punktach: Jaświły, Trzcianne, Krypno, Goniądz, Knyszyn.

- 2) przeprowadzenie 12 godzin lekcyjnych spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w formie warsztatów
- 3) Podniesienie świadomości i polepszenie sytuacji prawnej osób uczestniczących w realizowanym zadaniu
- 4) Przygotowanie i zachęcanie osób korzystających z pomocy do samodzielnego rozwiązywania problemów
- 5) Rozwijanie i wspieranie samodzielności u osób uprawnionych
- 6) Zapobieganie wykluczeniu (na skutek nieznamomości przepisów) społecznemu mieszkańcom Powiatu Monieckiego,

- 7) Wyrównanie szans obywateli na uzyskanie profesjonalnej pomocy prawnej już na etapie przedsądowym,
- 8) Podniesienie świadomości prawnej uczniów szkół na terenie Powiatu Monieckiego poprzez przeprowadzenie spotkań edukacyjnych – 20 godzin zajęć edukacyjnych
Rezultat został osiągnięty poprzez przeprowadzenie 20 godzin zajęć edukacyjnych, w który aktywnie udział brali uczniowie szkół powiatu Monieckiego.
- 9) Podniesienie świadomości prawnej osób starszych – seniorów oraz osób potrzebujących, zamieszkałych na terenie Powiatu Monieckiego.
- 10) Podniesienie świadomości prawnej mieszkańców Powiatu Monieckiego, poprzez edukacyjne ulotki, informator

POWIAT BIAŁOSTOCKI

Bezpośrednie jakościowe efekty realizacji zadania to:

- 1) świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej , w tym mediacji, od 01.01.2020 do 31.12.2020, we wskazanym punkcie, we wszystkie dni pracujące

Od dnia 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 r. osoby świadczące nieodpłatną pomoc prawną przepracowały 3060 godzin w 3 punktach (Michałow, Choroszcz, Księżyno). Przez cały rok 2020 poradnictwo było świadczone w lokalizacji wskazanej przez powiat oraz zdalnie. Nieodpłatna pomoc prawna świadczona była przez 5 dni w tygodniu, po 4 godziny dziennie. Dyżury w punkcie pełnione były we wszystkie dni robocze w roku 2020, frekwencja zgodnie z założeniami oferty wyniosła 100%. Zgodnie z zawartą umową porady prawne udzielane były przez wykwalifikowanych prawników współpracujących z Caritas Archidiecezji Białostockiej. Pomoc prawna udzielana była zgodnie z treścią ustawy i aktami wykonawczymi oraz postanowieniami podpisanej umowy.

W każdej lokalizacji punktu nieodpłatnej pomocy prawnej znajdowała się informacja o dniach i godzinach pracy punktu, osobach uprawnionych do skorzystania z nieodpłatnej pomocy oraz zakresu spraw, w których pomoc jest udzielana. Nie stwierdzono odstępstw w realizacji poszczególnych działań.\

Rok 2020 był rokiem szczególnym ze względu na fakt, iż już w I kwartale roku drastycznie zmieniła się sytuacja w kraju w związku z panującą pandemią koronawirusa. Przez większą część roku punkt pracował w trybie zdalnym, a porady udzielane były za pomocą środków porozumiewania się na odległość – głównie telefonu i poczty elektronicznej. Sytuacja pandemiczna, strach przed chorobą mogły wpłynąć na liczbę udzielonych porad w ujęciu rok do roku. Szczegółowe zestawienie liczby osób korzystających z pomocy obrazuje poniższa tabela, której analiza danych w połączeniu z ogólnopolską sytuacją epidemiologiczną pozwala na przyjęcie, iż cel został zrealizowany. Liczba udzielonych porad razem – 213, w punktach: Michałow, Choroszcz, Księżyno

- 2) przeprowadzenie 20 godzin lekcyjnych spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w formie warsztatów
- 3) Podniesienie świadomości i polepszenie sytuacji prawnej osób uczestniczących w realizowanym zadaniu
- 4) Przygotowanie i zachęcanie osób korzystających z pomocy do samodzielnego rozwiązywania problemów
- 5) Rozwijanie i wspieranie samodzielności u osób uprawnionych
- 6) Zapobieganie wykluczeniu (na skutek nieznamomości przepisów) społecznemu mieszkańców Powiatu Białostockiego,
- 7) Wyrównanie szans obywateli na uzyskanie profesjonalnej pomocy prawnej już na etapie przedsądowym,
- 8) Podniesienie świadomości prawnej uczniów szkół na terenie Powiatu Białostockiego poprzez przeprowadzenie spotkań edukacyjnych – 20 godzin zajęć edukacyjnych,
- 9) Podniesienie świadomości prawnej osób starszych – seniorów oraz osób potrzebujących, zamieszkałych na terenie Powiatu Białostockiego, poprzez przeprowadzenie spotkań edukacyjnych
- 10) Upowszechnienie wiedzy na temat nieodpłatnej mediacji wśród mieszkańców Powiatu Białostockiego, poprzez ulotki i plakaty, kalendarzyki
- 11) Podniesienie świadomości prawnej mieszkańców Powiatu Białostockiego, poprzez edukacyjne ulotki, plakaty, informator

1.8 POMOC REPATRIANTOM, MIGRANTOM I UCHODźCOM

1.8.1 DOM DLA REPATRIANTÓW

ul. ks. Suchowolca 25F, 15-565 Białystok

W Domu dla Repatriantów mieszkają repatrianci i cudzoziemcy, zaproszeni przez Caritas Archidiecezji Białostockiej. Mają one zagwarantowane mieszkanie (na zasadzie użyczenia) na okres minimum 48 miesięcy. W 2020 roku w Domu mieszkało 4 rodziny.

1.9 POMOC OSOBOM UZALEŻNIONYM

1.9.1 KATOLICKI OŚRODEK WYCHOWANIA I TERAPII UZALEŻNIEŃ METANOIA

16-020 Czarna Białostocka, skr. poczt. 45, tel. 857103241, e-mail: metanoia@caritas.pl, www.metanoia24.pl

Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień Metanoia jest placówką niosącą pomoc młodzieży uzależnionej od środków psychoaktywnych i alkoholu. Ośrodek jest położony w samym sercu Puszczy Knyszyńskiej i jest placówką całodobową, koedukacyjną. Ośrodek jest przygotowany na przyjęcie 30 osób. Placówka jest finansowana na podstawie umowy zawartej w roku 2018 na 18 osób z Podlaskim Wojewódzkim Oddziałem NFZ, a także ze środków własnych pozostających do dyspozycji Caritas Archidiecezji Białostockiej. Pacjenci przyjmowani są z terenu całej Polski, nie obowiązuje rejonizacja świadczeń.

W Ośrodku mogą przebywać osoby od 13 do 19 roku życia, po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym przez rodziców/opiekunów prawnych na podstawie skierowania z rozpoznaniem uzależnienia. Leczenie w placówce jest dobrowolne, przyjmowane są także osoby z sądowym nakazem do leczenia. Program terapeutyczny został przewidziany na okres 12 miesięcy. Terapia opiera się na systemie społeczności terapeutycznej. Placówka prowadzi terapię indywidualną dla osób uzależnionych, psychoterapię grupową dla osób uzależnionych, psychoterapię grupową dla rodzin osób uzależnionych (na specjalnie organizowanych cyklicznie zjazdach raz na kwartał) oraz ergoterapię.

Program leczenia zmierza także w kierunku budowania przez podopiecznych nowej hierarchii wartości, w oparciu o ogólnie przyjęte normy etyczne i naukę Kościoła Katolickiego. Ważnym elementem leczenia jest poszukiwanie i rozwijanie przez wychowanków własnych zainteresowań. Podopieczni uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach: plastycznych, teatralnych, sportowych, fotograficznych i innych. Korzystają z organizowanych przez ośrodek wyjść na wydarzenia kulturalne, rekreacyjne oraz oświatowe, a także z obozów terapeutycznych min. w górach.

Metanoia współpracuje z placówkami i indywidualnymi osobami m.in. z: Poradnią ETAP, MONAREM, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 1 w Białymstoku, Szkołą Podstawową nr 30 w Białymstoku, X Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku, Regionalnym Oddziałem Polskich Lasów Państwowych, Nadleśnictwem w Czarnej Białostockiej, Podlaskim Oddziałem Straży Granicznej, Powiatową Komendą Policji w Wasilkowie, Komendą Wojewódzką Policji w Białymstoku, Aresztem Śledczym w Białymstoku, Urzędem Miejskim w Białymstoku, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku, Przychodnią Eskulap w Białymstoku, Komendą Wojewódzką i Miejską Strażą Pożarną w Białymstoku, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Szkołą Wyższą Przymierza Rodzin w Warszawie, MOPS w Czarnej Białostockiej, Grupą Ratowniczą Nadzieja, Fundacją Czarneckich oraz Ministerstwem Zdrowia – Rzecznikiem Praw Pacjenta w Warszawie. Ośrodek i pracownicy pracują pod stałą superwizją superwizora, który posiada rekomendację Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2020 kontynuowano współpracę ze Szkołą Podstawową nr 30 oraz X Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku prowadzącą naukę szkolną na poziomie podstawowym oraz średnim w formie indywidualnego nauczania na terenie Ośrodka. Stanowi to poszerzenie oferty oraz realizację przepisów odnośnie obowiązku nauki młodzieży do 18. roku życia.

Aktualnie w placówce został zakończony generalny remont w celu dostosowania do obowiązujących przepisów z zakresu bezpieczeństwa i lecznictwa, oraz rozpoczął się proces podłączenia budynku ośrodka do nowoczesnej i ekologicznej instalacji sanitarnej. Tymczasowo na potrzeby realizacji leczenia młodzieży przeznaczono znajdujący się w sąsiedztwie budynek Centrum Integracji Społecznej Caritas. Przez cały czas z placówką utrzymują kontakt byli podopieczni naszego Ośrodka.

W 2020 r. Z racji na obostrzenia sanitarne związane z występowaniem wirusa Covid-19 17 osób zostało przyjętych na terapię.

1.9.2 PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY O PROBLEMACH ALKOHOLOWYCH

ul. Kolejowa 26A, 15-003 Białystok, tel. 85 722 25 21, e-mail: samarytanin.bialystok@caritas.pl

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny o Problemach Alkoholowych jest czynny od poniedziałku do piątku i mieści się w siedzibie Centrum Pomocy Samarytanin Caritas Archidiecezji Białostockiej, przy ul. Kolejowej 26A w Białymstoku. Zgłaszające się do punktu osoby uzależnione i współuzależnione oraz DDA mogą uzyskać bezpłatne porady i informacje dotyczące możliwości i sposobów leczenia uzależnień. Głównymi zadaniami Punktu jest: wstępna diagnoza problemu, doradztwo w zakresie dostępnych form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, motywowanie do leczenia oraz wspieranie uzależnionych podejmujących leczenie, prowadzenie rozmów indywidualnych ze wszystkimi zainteresowanymi, udostępnienie materiałów dotyczących problemów alkoholowych oraz współpraca z placówkami świadczącymi pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym w tym Dorosłym Dzieciom Alkoholików.

W 2020 r. w ramach działalności Punktu z oferty skorzystały 335 osób, w tym: 132 kobiety, 203 mężczyzn, 108 osób uzależnionych od alkoholu (83 mężczyzn i 25 kobiet, w tym 1 mężczyzna uzależniony

od leków, 3 mężczyzn DDA, 1 stosujący przemoc) , 12 osób współuzależnionych, 14 osób DDA, 36 osób nadużywających alkoholu (6 kobiet), 42 osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, hazardu, seksu i leków (w tym 16 DDA), 1 osoba w sprawie zespołu uzależnienia od alkoholu, 2 osoby w sprawie córki uzależnionej od alkoholu, 1 osoba w sprawie brata uzależnionego od alkoholu, 2 osoby uzależnione od masturbacji i pornografii, 3 osoby w sprawie mamy uzależnionej od hazardu, 1 osoba w sprawie sąsiada uzależnionego o narkotyków, 1 osoba w sprawie pomocy prawnej, 6 osób w sprawie trudnej relacji z dorosłą córką, 9 osób w sprawie potrzeby rozmowy, bycia wysłuchanym (2 mężczyzn), 1 osoba uzależniona od nikotyny 1 osoba w sprawie kolegi uzależnionego od alkoholu 2 osoby w sprawie kuzyna uzależnionego od alkoholu 2 osoby w sprawie znajomej uzależnionej od alkoholu, narkotyków, doświadczającej przemocy) 1 osoba w sprawie znajomej uzależnionej od alkoholu, narkotyków i seksu 1 osoba w sprawie sąsiadów uzależnionych od alkoholu 2 osoby w sprawie córki współuzależnionej 2 osoby w sprawie córki współuzależnionej i zięcia uzależnionego od alkoholu 1 osoba w sprawie syna uzależnionego od tytoniu i nadużywającego alkoholu 1 osoba uzależniona od masturbacji i pornografii 4 osoby w sprawie sąsiada uzależnionego od narkotyków z chorobą schizofrenia 1 osoba w sprawie znajomego uzależnionego od narkotyków 2 osoby w sprawie mamy uzależnionej od hazardu 2 osoby w sprawie podopiecznego uzależnionego o narkotyków 2 osoby w sprawie podopiecznego uzależnionego od alkoholu (1 również od narkotyków i seksu) 1 osoba w sprawie podopiecznej potrzebującej rozmowy 2 osoby w sprawie informacji o Punkcie 1 osoba w sprawie pomocy finansowej 1 osoba w sprawie trudnej relacji z dorosłą córką 29 osób w sprawie potrzeby rozmowy, bycia wysłuchanym (8 mężczyzn i 1 kobieta uzależniona od syna), 1 osoba nadużywająca środków psychoaktywnych 2 osoby w sprawie kolegi uzależnionego od alkoholu (1 w sp. stosującego przemoc) 1 osoba w sprawie kuzyna z problemami żywioowymi 1 osoba w sprawie problemów seksualnych 1 osoba w sprawie mamy uzależnionej od alkoholu 1 osoba w sprawie znajomego uzależnionego od alkoholu 1 osoba w sprawie szwagra uzależnionego od alkoholu 2 osoby w sprawie podopiecznego uzależnionego od alkoholu 1 osoba w sprawie informacji o Punkcie 1 osoba w sprawie pracy 7 osób w sprawie potrzeby rozmowy, bycia wysłuchanym (1 chora na depresję) . 156 osób stawiło się w Punkcie osobiście, przyjęto 179 zgłoszeń telefonicznych

Adresatami są osoby w różnym wieku, o różnym statusie materialnym i różnym wykształceniu tj. od podstawowego po wyższe, przeważali mężczyźni. Z oferty Punktu skorzystali mieszkańcy Białegostoku. Działalność Punktu jest współfinansowana ze środków Prezydenta Miasta Białystok.

1.10 WOLONTARIAT

CENTRUM WOLONTARIATU CARITAS

ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok, Tel./faks: 85 651 90 08, e-mail: wolontariat.bialystok@caritas.pl

Wolontariat w Caritas Archidiecezji Białostockiej jest organizowany na zasadzie Kół Caritas (Przedszkolnych Kół Caritas, Szkolnych Kół Caritas, Akademickich Kół Caritas), Parafialnych Zespołów Caritas oraz Centrum Wolontariatu Caritas. Szkolne Koła Caritas (SKC) są to organizacje uczniowskie, które włączają się na zasadzie wolontariatu w działalność charytatywną, opiekuńczą i wychowawczą prowadzoną przez Caritas. W ramach SKC odbywają się spotkania integracyjne i formacyjne, organizowane są akcje charytatywne oraz pomoc materialna. Każde SKC podejmuje własne akcje pomocowe bądź też włącza się w akcje organizowane przez Centrum Wolontariatu.

Łącznie w roku 2020 na terenie archidiecezji białostockiej aktywnie działało 50 SKC.

Parafialny Zespół Caritas (PZC) to grupa osób, która pod przewodnictwem opiekuna, księdza pracującego w danej parafii, prowadzi w sposób planowy i systematyczny dzieła miłosierdzia w parafii. Należą do niej parafianie czynnie wspierający działalność charytatywną parafii. PZC oferuje pomoc w postaci odzieży, żywności, a niekiedy drobną pomoc finansową. Członkowie PZC to przede wszystkim wolontariusze, którzy bezinteresownie poświęcają swój czas by pomagać innym. Są też takie osoby, które systematycznie wspierają działania PZC poprzez wsparcie finansowe. W 2020 roku w archidiecezji białostockiej działało około 40 Parafialnych Zespołów Caritas.

Centrum Wolontariatu Caritas zajmuje się koordynacją działań wolontarystycznych oraz realizacją szkoleń dla wolontariuszy. Za wszystkie działania dotyczące wolontariuszy odpowiada koordynator wolontariatu, który zajmuje się organizowaniem szkoleń dla wolontariuszy, spotkań opiekunów SKC oraz PZC. Centrum Wolontariatu zajmuje się organizowaniem i przeprowadzeniem zbiórek żywności, a także wszelkich działań, które w swej realizacji angażują wolontariuszy. W 2019 roku wolontariusze Centrum Wolontariatu oraz Szkolnych Kół Caritas, a także Parafialnych Zespołów Caritas wzięli udział w trzech zbiórkach żywności związanych z przyjmowaniem tzw. Toreb Samarytanek. Wolontariusze uczestniczyli w przygotowaniach Śniadania Wielkanocnego, czy Wigilii dla osób potrzebujących.

1.11 AKCJE

W szerokiej gamie świadczeń na rzecz potrzebujących, oprócz konkretnej pomocy udzielanej w ramach prowadzonych placówek, Caritas Archidiecezji Białostockiej podejmuje również długofalowe, planowane akcje. Niektóre z nich mają charakter ogólnopolski, inne ukierunkowane są bezpośrednio na problemy naszego regionu.

1.11.1 PROGRAM „SKRZYDŁA”

Program „Skrzydła” powstał, aby pomagać dzieciom z rodzin najuboższych. Założeniem programu jest zwiększenie szans edukacyjnych dla najuboższych uczniów, poprzez objęcie ich stałym wsparciem i kompleksową opieką. Inspiracją powstania „Skrzydła” stało się przesłanie Jana Pawła II, wygłoszone podczas ostatniej pielgrzymki do Polski: *Potrzeba «wyobraźni miłosierdzia», aby przyjść z pomocą dziecku zaniedbanemu duchowo i materialnie; aby nie odwracać się od chłopca czy dziewczyny* (Homilia z dnia 18.08.2002 r., Błonia krakowskie).

Stypendium, 1500 zł w skali roku, może być przeznaczone na: dożywianie w szkole; wyprawkę szkolną (książki, zeszyty, przybory szkolne, strój gimnastyczny); odzież letnią i zimową; obuwie; wyjścia szkolne (do kina, teatru, wycieczki szkolne); korepetycje i zajęcia edukacyjne; dojazdy do szkoły; sprzęt komputerowy; wypoczynek letni lub zimowy.

W „Skrzydła” angażują się firmy i osoby indywidualne, które poprzez comiesięczne wpłaty, obejmują opieką konkretne dziecko, zgłoszone na listę Caritas przez pedagoga szkolnego. Zarówno obdarowywane dziecko, jak i jego darczyńca, zachowują swoją anonimowość.

W roku 2020 z pomocy w ramach programu skorzystało 17 uczniów ze szkół podstawowych, i średnich z terenu naszej Archidiecezji. 10 uczniów jest pod opieką finansową Caritas Polska, a pozostałe osoby korzystają z pomocy darczyńców indywidualnych.

1.11.2 PROGRAM „DWA TALENTY”

Program Stypendialny „Dwa Talenty”, finansowany jest przez Caritas Polska. Pomaga uczniom rozwijać pasję, talent, hobby. Stypendyści – uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i artystycznych – otrzymują w skali roku szkolnego 2000 zł do wykorzystania m.in. na: treningi, obozy tematyczne, zakup aparatury naukowej, spotkania naukowe, udział w kołach zainteresowań, zakup instrumentów muzycznych, wyjazdy na konferencje naukowe

W roku 2020 wsparciem z programu „Dwa Talenty” zostało objętych 5 osób. Środki finansowe pochodzą z funduszy Caritas Polska. Program trwa od września do czerwca każdego roku.

1.11.3 „JAŁMUŻNA WIELKOPOSTNA”

Każdego roku w Środę Popielcową Caritas rozpoczyna zbiórkę pieniędzy w ramach akcji „Jałmużna Wielkopostna”. Wśród wiernych rozprawdane są skarbonki, do których w czasie Wielkiego Postu można wrzucać kwoty zaoszczędzone na wydatkach, z których w tym okresie dobrowolnie zrezygnujemy. Zebrane w ten sposób fundusze zostały przeznaczone na leczenie dzieci i osób starszych.

W 2020 roku białostocka Caritas rozprawdziła 12 tysięcy Skarbonek Miłosierdzia. Akcja jest prowadzona od 1995 roku.

1.11.4 „WIGILIJNE DZIEŁO POMOCY DZIECIOM”

XXVII edycja Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom – dzieła prowadzonego przez Caritas Kościoła Katolickiego, Diakonię Kościoła Ewangelickiego i Eleos Polskiego Kościoła Autokefalicznego.

W czasie kampanii Caritas Archidiecezji Białostockiej rozprawdziła 14 000 wigilijnych świec w 117 parafiach. Pozyskane środki finansowe przeznaczone są na pomoc dzieciom.

1.11.5 „TORNISTER PEŁEN UŚMIECHÓW”

Caritas Archidiecezji Białostockiej po raz dziewiąty wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Tornister pełen Uśmiechów”, która polega na skompletowaniu i przekazaniu wyprawek szkolnych najbardziej potrzebującym dzieciom. W 2020 roku, z racji na konieczność pracy zdalnej w szkołach, wyprawki były kompletowane w znacznie mniejszej ilości. Natomiast w ramach akcji pozyskaliśmy laptopy, które służą dzieciom w placówkach w pracy zdalnej. Dzięki wsparciu Caritas Polska przekazano do placówek 16 szt.

Sprzęt komputerowy wykorzystywany jest przez dzieci i młodzież w wieku szkolnym do nauki, odrabiania prac domowych, wyszukiwania potrzebnych informacji, tworzenia prac graficznych, korzystania z Worda oraz Internetu do zdobywania informacji potrzebnych do zajęć lekcyjnych, projektowanie prezentacji. Korzystanie z programów i gier edukacyjnych. Sprzęt komputerowy będzie również wykorzystywany do nauki zdalnej. Z pomocy skorzystało ponad 120 dzieci i młodzieży.

1.11.6 „STUDENCKIE POGOTOWIE LEKCYJNE”

W roku 2020 kontynuowana była akcja „Studenckie Pogotowie Lekcyjne” skierowana do dzieci ze świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych. Akcja polega na bezpłatnej, kompleksowej pomocy w

lekcjach uczniom zagrożonym, mającym braki, nie radzącym sobie w nauce. Wolontariusze, rekrutowani pośród studentów białostockich uczelni, pomagają raz w tygodniu przez dwie godziny. W 2020 w świetlicach Caritas pracowało 2 studentów Uniwersytetu w Białymstoku, głównie w formie zdalnej.

1.11.7. REKOLEKCJE OAZOWE

Po raz pierwszy, ze wsparciem Miasta Białostok i Podlaskim Kuratorem Oświaty, zostały zorganizowane wakacyjne rekolekcje oazowe, które zostały przeprowadzone w Domu Rekolekcyjnym w Bogdankach przyniosły wymierne rezultaty w postaci prac plastycznych, wykonanych przez 45 uczestników. Każdy z uczestników wykonał po 4 prace plastyczne o różnej tematyce i w odmiennych technikach plastycznych. Dzięki temu dzieci pogłębiły poznawane treści Rekolekcji oraz poznały nowe ciekawe techniki plastyczne. Podczas prowadzonych zajęć muzycznych 45 dzieci zapoznało się z techniką śpiewu scenicznego i pracy nagraniowej czego efektem było nagranie piosenki „Kilometry Dobra”. Poprowadzone warsztaty filmowe z pracy nad videoclipem zakończyły się nagraniem teledysku do piosenki „Kilometry Dobra” Rekolekcje poprzez podjęcie określonych tematów z historii posłużyło budowaniu postawy patriotycznej i obywatelskiej, angażując dzieci do wzajemnej pomocności. Prowadzone zajęcia i warsztaty prozdrowotne utrwaliły zasady zdrowego trybu życia uczestników Rekolekcji Oazowych.

1.11.8. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ UBOGICH

W okolicy Międzynarodowego Dnia Ubogich, w listopadzie organizujemy zbiórkę nowej ciepłej bielizny, butów i ciepłych kurtek. Pozyskana odzież trafia do osób bezdomnych. Z tej pomocy skorzystało ok. 150 osób.

1.11.9. KONCERT BOGU DŹWIĘKI

Zadanie polegało na zorganizowaniu, przygotowaniu i zrealizowaniu w Białymstoku ósmej edycji koncertu Bogu Dźwięki z całkowicie autorskim materiałem przygotowanym w ramach projektu, przy okazji obchodów Rocznicy Powstania Metropolii Białostockiej i wizyty w Białymstoku Papieża Jana Pawła II. Dodatkowo zaprezentowano działania Caritas Archidiecezji Białostockiej w celu promocji dzieł miłosierdzia, kształtowania postaw służby i miłości bliźniego.

W ramach zadania planowana jest organizacja: prób szkoleniowych dla zespołu muzyków i chóru ADONAI, Muzyczna Piwnica pod Katedrą; trzydniowych warsztatów wokalnie – muzycznych dla zgłoszonych uczestników pod kierunkiem autorów tekstów i muzyki - Kino Ton w Białymstoku; koncertu uwielbienia zespołu i chóru ADONAI z udziałem artystów lokalnych i formatu ogólnopolskiego wraz z uczestnikami warsztatów ubogaconego wyświetlanym na telebimie obrazem tworzoną na żywo z piasku na specjalnej podświetlonej matrycy - Kino Ton; realizacja materiału zdjęciowego z warsztatów i koncertu - miejsca przeprowadzenia imprezy, miasto Białostok. Grupa docelowa to 50 uczestników warsztatów wokalnych i z racji na transmisję on-line nieograniczona publiczność koncertu.

Wydarzenie organizowane jest przy współpracy z Duszpasterstwem Akademickim w Białymstoku oraz Wydziałem Duszpasterstwa Kurii Metropolitalnej Białostockiej, wpisuje się w rozwój i poszerzanie działalności muzycznej oraz duchowości uczestników a także poznanie kultury i tradycji wschodu.

1.11.10. KOLEDA Z GWIAZDĄ

Zadanie polegało na zorganizowaniu w Białymstoku cyklu imprez pod nazwą KOLEDA Z GWIAZDĄ, podczas których prezentowano kolędy i pastorałki w wykonaniu zgłoszonych uczestników (Przegląd Kolęd i Pastorałek), który uwieńczony został koncertem zaproszonej gwiazdy - zespołu Na Nowo w Mońkach. Dodatkowo zaprezentowano działania Caritas Archidiecezji Białostockiej w celu promocji dzieł miłosierdzia, kształtowania postaw służby i miłości bliźniego.

1.12. POMOC W CZASIE PANDEMII COVID-19

W czasie pandemii COVID-19 zajęcia w placówkach odbywały się z zachowaniem wszystkich przepisów i środków bezpieczeństwa obowiązujących ze względu na panującą pandemię. Wprowadzono procedury bezpieczeństwa. Doposażono placówki w środki ochrony i odpowiedni sprzęt.

1.12.1. POMOC DLA SENIORA

We współpracy z Caritas Polska podjęto dodatkowe działania na rzecz seniorów. Celem akcji była pomoc doraźna i długofalowa seniorom oraz osobom bezdomnym podczas trwania epidemii koronawirusa, w szczególności w zakresie zapewnienia żywności oraz środków higienicznych i ochronnych, a także - w miarę możliwości - dostarczenie tych artykułów pod drzwi.

W czasie trwania ogłoszonej pandemii związanej z wirusem COVID-19 w Polsce, Caritas Archidiecezji Białostockiej dzięki otrzymanej dotacji udzieliło wsparcia w postaci paczek żywnościowych głównie dla osób w wieku 65+, które zostały bezpośrednio dostarczone przez pracowników wraz z wolontariuszami do miejsca zamieszkania, czyli tzw. „pod drzwi”. Otrzymana dotacja pozwoliła też na przygotowanie ciepłych posiłków, Świąt Wielkanocnych dla osób bezdomnych, oraz na środki higieniczne i

środki ochrony osobistej.

Gotowe paczki z żywnością, środkami ochrony, środkami czystości, lekami wraz z dostarczeniem; gotowe posiłki wraz z dostarczeniem, wsparcie bezdomnych. Liczba osób, które skorzystały łącznie z tych form pomocy to ok. 300.

Uruchomiono telefon zaufania dla seniorów. Osoby potrzebujące otrzymywały tą drogą wsparcie emocjonalne, psychologiczne, duchowe, uzyskiwały informacje konieczne do funkcjonowania w trudnych warunkach i pomoc w sprawach urzędowych.

1.12.2 POMOC MEDYKOM

Dzięki pozyskanym środkom udzieliliśmy pomocy finansowej trzem białostockim szpitalom i w postaci środków ochrony Grupie Ratowniczej Nadzieja, Służbie Medycznej Caritas.

1.13 INFORMACJA NATEMAT LOKALIZACJI I AKTYWNOŚCI PLACÓWEK

Lp.	Nazwa placówki/jednostki organizacyjnej	Miejscowości	Liczba odbiorców
1.	Noclegownia dla Mężczyzn św. Brata Alberta	Białystok	224
2.	Noclegownia dla Kobiet św. Matki Teresy z Kalkuty	Białystok	42
3.	Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień METANOIA	Czarna Białostocka	17
4.	Punkt Konsultacyjno - Informacyjny o Problemach Alkoholowych	Białystok	335
5.	Dom Repatriantów	Białystok	4 rodziny
6.	Środowiskowy Dom Samopomocy	Białystok	39
7.	Warsztat Terapii Zajęciowej	Mońki	30 osób
8.	Warsztat Terapii Zajęciowej	Białystok	40 osób
9.	Dom Matki i Dziecka	Supraśl	8 kobiet i 10 dzieci
10.	Rodzinny Dom Dziecka	Białystok	8 dzieci
11.	3 specjalistyczne placówki wsparcia dziennego	Białystok (Promyk, Stokrotka)	36 dzieci
12.	3 placówki wsparcia dziennego	Kuźnica, Sokółka i Supraśl	73 dzieci
13.	Centrum Pomocy Samarytanin	Białystok	Ok. 1000 osób
14.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Białystok	290 osób
15.	Mieszkania wspomagane „Moje miejsce – Arka”	Supraśl	8